

Can Vilomara

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camí de Santa Margarida. Can Vilomara.
Emplaçament Al camí de Santa Margarida a can Flequer, a la vall d'Artigues

Coordenades:

Latitud: 41.67177
Longitud: 1.80405
UTM Est (X): 400446
UTM Nord (Y): 4614025

Classificació

Número de fitxa 08061-22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en ruïna i en perill d'esfondament de tot el conjunt.
Protecció Inexistent
Número inventari IPA nº 16434.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 009A00023
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dt., 02/05/2006 - 02:00

Descripció

Masia de grans dimensions en la que s'aprecien diferents parts corresponents a diferents èpoques, encara que la visió general de l'habitatge respon a una gran reforma del segle XIX. La casa es troba ubicada sobre un promontori que li proporciona una situació privilegiada que permet el domini de tot l'entorn. La casa és de planta rectangular, amb un cobert afegit a un costat de la banda de tramuntana i amb un petit baluard que tancava la façana principal que era oberta a migdia i a la que actualment no es pot accedir ja que es troba en ruïnes amb perill d'esfondrament. La casa és de planta baixa, pis i golfes, amb teulada a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal oberta a migdia i situada en un lateral del turó de manera que davant d'ella s'obre un balç. L'estructura més antiga de la casa és la de la banda de tramuntana, que correspon a la meitat de l'edifici que veiem actualment; en aquesta cruïlla destaca la planta baixa amb quatre arcs diafragma de pedra amb bigues entre mig que formen el sostre. Aquest és l'espai més emblemàtic i més antic de la casa, construït amb gruixuts murs de pedra ben escairada i ben disposada formant filades regulars; en un lateral hi ha una filada disposada en opus spicatum. Sobre aquesta sala hi havia dues habitacions amb alcova, probablement de l'ampliació feta a finals del XVIII o inicis del XIX; actualment la paret de la banda de llevant s'ha esfondrat i queda tot l'interior de la casa a la vista i en perill de que tota la casa caigui. A la cruïlla del costat, que està mig esfondrada, encara es pot apreciar a la planta baixa una volta de canó rebaixada de pedra i a sobre un antic forn i elements d'una cuina. Segons la descripció feta l'any 1988 de l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya, al pis hi havia un petit oratori i el paviment era de lloses de pedra. A l'exterior, llindes, brancals i ampits d'obertures són de pedra. A la planta baixa, a la façana de tramuntana hi ha un espai obert amb un gran arc de mig punt on s'hi guardava una premsa (de la que actualment queda només la base ja que ha estat espoliada) i hi ha una cisterna en la que es recollia l'aigua de la pluja. El ràfec de la coberta és de pedra i la canal de teules vidriades de color verd. Destaca a la façana de migdia dues llindes de pedra d'una antiga finestra tapiada que forma dos arcs de mig punt. A la planta baixa hi ha varies espitlleres. A l'interior, a la sala dels arcs hi ha dues tines fetes tardanament. Hi ha diferents dates gravades: a la dovella de la porta principal 1806, en una llinda de balcó 1806, en una llinda interior 1697, a la paret del primer pis 183-, en una llinda de la façana lateral 1843.

Observacions:

La casa està en perill d'esfondrament ja que ha caigut una paret i part de la teulada.

Història

El mas Vilomara és un dels masos antics de Castellgalí, de segur origen medieval com ho demostren els arcs diafragma i el fragment s'opus spicatum que ens la situarien pels volts del segle XIII-XIV. L'estructura i la ubicació elevada de la casa ens recorda a una casa forta. La casa surt esmentada al capbreu de Castellgalí de 1730 (ASM) com a propietat de Miquel Bilomara i Gamisans. A l'Arxiu Comarcal de Manresa es conserva un inventari de la casa redactat pel notari Josep Mandres el 1845 i fet per Jacinto Gamisans, hereu del béns de son pare Lluís Gamisans i Vilomara, dels béns trobats "en la casa Mas Vilomara situat en lo terme que habitava lo difunt". No disposem de referències documentals més antigues, tot i que suposem que podria ser la casa de Valentí Vilamore que s'esmenta al fogatge de 1497 (Iglésies, 1991).

Bibliografia

Iglésies, J. (1991). El Fogatge de 1497. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, fitxa nº 16434.

